

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conversione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

35. Chiencianu[m] Euang. infertur vt minimè.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

uerfa, Christianis mysteriis diligentissimè erudita festo corporis Christi. Lustrali fonte purgata est, gratulantibus illi sibi que Christiani singularem hanc Dei beneficentiam, & viro potissimum diuturni tandem desiderij sui & precationum beatos exitus extraordinariis gratiis, & lætitiis prosequente, mox enim flexis ad aram genibus quam donum Patribus utendam commodarat, clara voce ac palam tunc eis donauit, sacellumque in ea breui post ad Christianorum cæteris sacros supellectili, & ornatu instruxit. Non ita insolens, sed magis pauendum quod etiam reo non profuit, sed Cathecumenum vacillantem in proposito stabiluit. Christianus, ut erat solenne, cum ethnico agens amico & sene de Deo & æternis, perpulerat hominem ut docentem audiret Cataneum à quo sensim & probe paratus baptismo diem dixit; vxor furis acta, & desperabunda sic miserum versauit prius quam esset baptizandus ut eum in cultu Deorum secum retineret, et ne pudor fallendæ quam dederat fidei vetaret à proposito resiliere, pulsanti amico ut senem ad sacrum fontem deluceret scelestæ mulier occurrit, dolores excusat quos tota illa nocte vir erat perpressus gravissimos; ij ut remitterent, non redituras tam citò vires quibus doleretur progredi; non posse se diutius ab illo abesse, sub hæc fatescens tam præceps occludit, & similis verè festinanti vix ut amicus salutem mandare per auolantem potuerit; tunc marito, gestiens Christianum lepidè ab se lusum, surge ait amici securus. Ego illum in longum distuli, dies interim stropham suggeret aliquam, quæ tum honorem in tuto ponamus: at enim flagitiosa femina euentu nimis verò sacrilegum luic mendacium, quos sinxerat marito cruciatus, ut verè correptus triduo moritur, semet ipsa inculpans, & homicidij ream frustra vocans, Christiano fraudem quæ ludificatus eum fuerat, & fraudis poenam aperuit. Quod etiam nequibat marito prodesse, Cathecumenum eius vicinia nutantem tam salubri metu extimulauit ad baptismum ut eius gratia cursu ad Patres procurreret, deinceps hoc idem in exemplum proponeretur similibus quos importunæ cognatorum & Bonziorum artes, à Christianismo deterrebant. Progressus inde Cataneus ut quotannis solebat suos Sciamhai reuisit Neophytorum impertinuitque diuinis mysteriis, & præsidij augendi feruoris: Ethnico Christo adiunxit quinquaginta; sed messium copiâ vberior cæteris Prouincia Nanciana, non tantum numero, sed sanctimonie splendore, multos vicinis ex urbibus exciuit ad spectandum, qui gestorum vi, quam fama fortius expugnati, auditores se Cataneo dabant, ritèque expiati fidem quam haulerant, latè in suas patrias diffundebant, propagaturi multò feliciter nisi spes tam lætas in medio cursu tempestas obruisset. Cenchianum tamen in his infortunis fortunata

35.
Chiencianū
Euang. in-
fertur ut mi-
nimè.

Euangelium hoc anno suis mœnibus excepit, & ferè intra mensem suorum ciuium centum, & viginti, futuri pignora baptismo obrulit. Vrbs est Chiencianum ampla, sic cœli & soli temperie, amcenitate, delictis,

delitiis, feracitate, & salubritate si qua in Sinis eximia; proinde optimatum frequens & voluptarius secessus. Aquis vndequaque viuis abluuntur, lacubus exiguis duobus, & flumine, cuius ripas in longum planumque distenta occupat; cingitur modicis collibus qui paulatim assurgunt in montes sed minimè horridos, aut si quid in iis syluosum, arte manūque emendatur, aut varietate oculos oblectat. Ciues Europeum magis sapiunt quàm Sinense, ore, genio, moribus, nobilitate animi, mitè comes, & vbi gloria inuitet magnificè sumptuosi; ceteri de cætero & supra modum politicè periti. Iis ab honesto & graui mercatore, prima veti Dei affulit scintilla: profectus siquidem Nancianum negotiorum causa videre Patres & alloqui studuit, homines è mundi finibus aduenas, vi posset in Patriam reuersus de iis narrare, illos describere, & rerum peregrinitate amicos vt fit delectare inductus igitur ad illos à familiari quodam suo, vt ex iis de vno & vero Deo, de falsis nominibus, pœnis æternis & præmiis audiuit, horrore subito correptus non illa quæ captabat noua, sed ruptum de cælo tonitru insonare auribus credidit, proiecisti que negotiosis curis tanquam furilibus cœpit diuinis se prorsus tradere de quibus edoctus plenè Baptismo renascitur annos iam natus sexaginta, tantisque vnà delitiis animi cumulatur, vt redux Chiencianum beatitatem vitæ Christianæ deprædicaret perpetuo, fungereturque Apostoli munere cuius in Baptismo acceperat nomen Bartholomæus appellatus; ac ne aliunde quàm cœlitus suppeditari illi crederes quæ docebat, homo scientiarum rudis, & illiteratus, nobilem Literatum suis illis primis conatibus, errorum reuicit, fecitque vt etiam Nancianum adiret, vbi Christiana institutione amplius imbutus, Stephani nomine, inauguratus est Christi Baptismate; inde Cienciani paribus studiis cum senè optimo Bartholomæo iunctis, magnis eam urbem, & præclaris concussit moribus, tumultuante in casum Bonziorum amentia, & iras de cælo obstragem Deorum suorum furiosè mirante, quos ignis, & malleus palam esse ligna & lapides probant. Iamque illic ciues ætate ac iudicio maturi, quadraginta nondum Christiani, viuebant Christianè, Christianorum sibi adsciuerant nomina, dies illorum colebant festos, imitabantur cœtas, in quibus Deiparæ, laudum eius coronam vnà recitabant, legabant aliquod Catechismi caput, musico organo celebritatem decorabant. Postquam verò decem ex eo numero Nancianum, concordi consilio nauigassent, & obseruassent illic duabus hebdomadis Neophytorum virtutes heroicas iis deinde suscepto Baptismo cum redissent laudandis, sodales suos nobili æmulatione inflammant: narrabant enim mutua inter se velut patre vno genitos charitate, sollicitudine, & amore iungi; diuinis, & æternis curis nihil anteponere; ad sacra leucis interdum octo, noctu, & pedites, per omnem cœli iniuriam accurrere, etiam viros graues si qui admitterent, dignum licet excusatione & venia, pœnam sibi publicam poscere; flagellis, cilicio, ieiunij assiduitate (quod Sinæ ferunt ægerime) in seipsos sænisse, gloriabandos quoque damna, & contume-

Quàm potes
Christian.
exemp. ad
conuerseth.